

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej przyjętych uchwałą Rady Nadzorczej TUW „TUZ” z dnia 6 czerwca 2006 r., zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (DZ. U. 2015 r., poz. 1844)

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	OWU: § 4, § 14, § 5 - § 11, § 8, § 14, § 18, § 25 - § 27, Klauzula 001 - ust. 1, Klauzula 002 - ust. 1, Klauzula 003 - ust. 1, Klauzula 004b - ust. 1, Klauzula 004a - ust. 1, Klauzula 005 - ust. 1, Klauzula 006 - ust. 1, Klauzula 007 - ust. 1, Klauzula 008 - ust. 1, Klauzula 009 - ust. 1 - 4, Klauzula 010 - ust. 1, Klauzula 011 - ust. 1, Klauzula 012 - ust. 1, Klauzula 013 - ust. 1, Klauzula 014 - ust. 1, Klauzula 015 - ust. 1 Aneks nr 1: § 2, § 3, § 4, § 5, § 6 Aneks nr 4: § 2 ust. 3 Aneks nr 6: § ust. 1 pkt 2, 3, 4, 10, 11
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	OWU: § 3, § 9, § 11, § 12, § 13, § 16, § 18 ust. 8, § 21 ust. 2, § 22 ust. 2, § 23 ust. 2, § 24 ust. 2, § 24 ust. 5, § 26 ust. 3, Klauzula 001 - ust. 2-3, Klauzula 002 - ust. 2, Klauzula 003 - ust. 2, Klauzula 004b - ust. 2-4, Klauzula 004a - ust. 2-4, Klauzula 005 - ust. 3, Klauzula 006 - ust. 2-4, Klauzula 007 - ust. 2-3, Klauzula 008 - ust. 5, Klauzula 009 - ust. 3-5, Klauzula 010 - ust. 2-3, Klauzula 011 - ust. 2, Klauzula 012 - ust. 2-3, Klauzula 013 - ust. 2-3, Klauzula 014 - ust. 2-3, Klauzula 015 - ust. 2-3 Aneks nr 1: § 5, § 10, § 11 ust. 3 Aneks nr 6: § ust. 1 pkt 3, 7, 8, 10, 11

Niniejsze postanowienia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu Nr U/30/2017 z dnia 25 stycznia 2017 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 01 marca 2017 r.

Postanowienia ogólne
§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zwane dalej OWU, mają zastosowanie do umów zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ” z siedzibą w Warszawie, zwane dalej TUW „TUZ”, z osobami fizycznymi, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej zwanymi dalej Ubezpieczającym.

2. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na rzecz innej osoby zwanej Ubezpieczonym.

§ 2

1. Umowa ubezpieczenia może zawierać postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU.

2. W razie wprowadzenia do umowy postanowień dodatkowych lub odmiennych od postanowień OWU, postanowienia OWU mają zastosowanie w zakresie nie uregulowanym postanowieniami dodatkowymi lub odmiennymi.

3. Wszelkie pojęcia stosowane w niniejszych OWU należy interpretować w oparciu o definicje zamieszczone w § 4.

§ 3

Niniejsze OWU nie mają zastosowania do odpowiedzialności cywilnej za szkody:

- a) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych,
- b) objęte ubezpieczeniem z tytułu wykonywania określonego zawodu,
- c) wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu lub spedycji tzw. OC przewoźnika lub OC spedytora,
- d) wyrządzone w związku z czynnościami życia prywatnego.

Definicje
§ 4

W rozumieniu niniejszych OWU za:

1. **czyste straty finansowe** uważa się szkody nie wynikające ze szkód w mieniu lub na osobie,
2. **datę początkową** uważa się datę rozpoczęcia odpowiedzialności TUW „TUZ” w pierwszej umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej przez Ubezpieczającego z TUW „TUZ” przy zachowaniu takich samych warunków i ciągłości ubezpieczenia; w przypadku zmiany warunków lub przerwania ciągłości ubezpieczenia za datę początkową uważa się datę rozpoczęcia odpowiedzialności w nowej umowie,
3. **franszyzę redukcyjną** uważa się ustaloną w umowie ubezpieczenia wartość kwotową lub procentową, o jaką będzie pomniejszane każde odszkodowanie za szkodę w mieniu,
4. **osoby trzecie** uważa się wszystkie osoby pozostające poza stosunkiem ubezpieczeniowym, w tym także osoby związane umową z osobami objętymi ubezpieczeniem, z wyłączeniem Ubezpieczonego,
5. **osoby bliskie** uważa się współmałżonka, konkubenta, konkubinę, rodzeństwo, wstępnych, zstępnych, teściów, zięciów, synowe, ojczyma, macochę, pasierbów, przysposobionych, przysposabiających,
6. **osoby objęte ubezpieczeniem** uważa się: Ubezpieczającego, a w razie zawarcia umowy na rzecz innej osoby – Ubezpieczonego, pełnomocników oraz pracowników Ubezpieczającego albo Ubezpieczonego w zakresie szkód wyrządzonych w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych,

7. **podwykonawców** uważa się osoby, którym osoby objęte ubezpieczeniem powierzyły wykonanie pracy, usługi lub innych czynności na innej podstawie niż umowa o pracę,

8. **pracownika** uważa się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, powołania, mianowania, wyboru lub spółdzielczej umowy o pracę,

9. **produkt** uważa się rzecz ruchomą wprowadzoną do obrotu,

10. **szkodę na osobie** uważa się straty powstałe w wyniku śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia poszkodowanego, a także utracone korzyści, które mógłby osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono jak również zadośćuczynienie za doznaną krzywdę,

11. **szkodę w mieniu** uważa się straty powstałe wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy ruchomej lub nieruchomości, a także utracone korzyści,

12. **wprowadzenie rzeczy do obrotu** uważa się chwilę, w której jej posiadanie zostało w sposób trwały lub na określony czas przeniesione na osobę trzecią.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia
§ 5

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna osób objętych ubezpieczeniem za szkodę w mieniu lub na osobie wyrządzoną osobom trzecim w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej określonej rodzajowo w umowie ubezpieczenia lub posiadanym mieniem.

2. Zakres odpowiedzialności może zostać rozszerzony o odpowiedzialność cywilną za rzecz wprowadzoną do obrotu tzw. OC za produkt lub za wykonane prace lub usługi.

§ 6

Zakresem odpowiedzialności objęte są szkody wyrządzone nieumyślnie.

§ 7

Umowa ubezpieczenia obejmuje szkody będące następstwem zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia, przy czym wszystkie szkody powstałe w następstwie tego samego zdarzenia albo wynikające z tej samej przyczyny uważa się za jedno zdarzenie i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej szkody.

§ 8

TUW „TUZ” pokrywa także:

- a) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców lub ekspertów powołanych w uzgodnieniu z TUW „TUZ” w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody,
- b) niezbędne koszty obrony sądowej w sporze prowadzonym na polecenie TUW „TUZ” lub za jego pisemną zgodą; jeżeli w wyniku zdarzenia powodującego odpowiedzialność Ubezpieczającego objętą ochroną ubezpieczeniową zostanie przeciwko sprawcy szkody wdrożone postępowanie karne, TUW „TUZ” pokrywa koszty obrony, jeżeli zażądało powołania obrońcy lub wyraziło zgodę na pokrycie tych kosztów,
- c) uzasadnione okolicznościami danego zdarzenia niezbędne koszty mające na celu zapobieżenie zwiększaniu się szkody.

§ 9

Za koszty, o których mowa w § 8 pkt a, b i c TUW „TUZ” odpowiada w ramach sumy gwarancyjnej. W przypadku, gdy łączna wysokość roszczeń wynikających

ze zdarzenia jest wyższa niż suma gwarancyjna, TUW „TUZ” pokrywa te koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje suma gwarancyjna do wysokości roszczeń, niezależnie od liczby wdrożonych postępowań sądowych; wypłata przez TUW „TUZ” sumy gwarancyjnej oraz obliczonej zgodnie z powyższą zasadą części kosztów zwalnia go z obowiązku dokonywania dalszych wypłat.

§ 10

Zasady określone w § 8, 9 stosuje się odpowiednio do indywidualnych limitów, o których mowa w § 16 ust. 3.

§ 11

1. Umową ubezpieczenia nie są objęte jakiekolwiek roszczenia wynikające z niepodjęcia wykonywania umów przez osoby objęte ubezpieczeniem w ogóle lub w określonym czasie albo miejscu, a także roszczenia wynikające z braku realizacji świadczeń z umów, ich niewłaściwej jakości albo terminowości (w tym także jakości dostarczonych, sprzedanych lub oddanych w użytkowanie kontrahenta rzeczy), roszczenia o wykonanie umów oraz o zwrot kosztów poniesionych na poczet wykonania umów.
2. Umowa ubezpieczenia nie obejmuje szkód wyrządzonych umyślnie przez osoby objęte ubezpieczeniem.
3. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody:
 - a) wyrządzone osobom bliskim wobec osób objętych ubezpieczeniem,
 - b) polegające na wystąpieniu czystych strat finansowych,
 - c) związane z naruszeniem praw autorskich, patentów, znaków towarowych i nazw fabrycznych,
 - d) w wartościach pieniężnych, dokumentach, projektach, prototypach, zbiorach archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych lub dziełach sztuki,
 - e) w pojazdach mechanicznych stanowiących własność pracowników i innych osób zatrudnionych przez Ubezpieczającego,
 - f) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń,
 - g) powstałe wskutek osiadania gruntu, osunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące lub płynące, a także wskutek cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych,
 - h) wynikłe z powolnego działania hałasu, wibracji, ciepła, wody, zagrzybienia lub innych podobnych czynników,
 - i) pokrywane na podstawie prawa geologicznego i górniczego,
 - j) wynikłe z niedostarczenia energii w jakiegokolwiek postaci lub dostarczenia energii o niewłaściwych parametrach,
 - k) wynikłe z oddziaływania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, promieni laserowych, maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego,
 - l) związane z działaniami wojennymi, stanem wojennym i wyjątkowym, wojną domową, zamieszkami społecznymi, rozruchami, strajkami, lokautami i niepokojami społecznymi oraz aktami terroryzmu i sabotażu,
 - m) powstałe bezpośrednio lub pośrednio z wydobywania, przetwarzania produkcji, dystrybucji, przechowywania azbestu lub produktów zawierających azbest, jak również wynikłe z używania produktów całkowicie lub częściowo wykonanych z azbestu,
 - n) wyrządzone w środowisku naturalnym przez jego zanieczyszczenie, a w szczególności w drzewostanie lasów i parków oraz za szkody polegające na zanieczyszczeniu powietrza, gleby, wód i wytruwaniu ryb lub wyrządzone przez nieprzetworzone produkty rolne, leśne lub hodowlane albo zwierzęcą łowną,
 - o) powstałe w wyniku bójki, zamieszek, rozruchów, niepokojów społecznych.

4. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody:
 - a) w produkcie wprowadzonym do obrotu,
 - b) wynikłe z przeprowadzenia imprez masowych,
 - c) w przedmiocie pracy albo usługi wykonanej przez osoby objęte ubezpieczeniem,
 - d) pokrywane na podstawie gwarancji lub rękojmi za wady,
 - e) których przyczyną była jawna wada rzeczy lub wykonanej pracy albo usługi, w związku z którą została obniżona jej cena,
 - f) wyrządzone przez rzecz nie posiadającą ważnego atestu, certyfikatu, aprobaty technicznej, dopuszczającego ją do obrotu, o ile atest jest wymagany przez przepisy obowiązujące w danym kraju,
 - g) wyrządzone przez produkty zmodyfikowane genetycznie,
 - h) wyrządzone przez formaldehyd albo hormonalne środki antykoncepcyjne,
 - i) wyrządzone przez rzeczy przeznaczone do użytku w lotnictwie lub zastosowania na statkach powietrznych,
 - j) powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego,
 - k) powstałe wskutek bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania tytoniu lub wyrobów tytoniowych,
 - l) polegające na konieczności poniesienia kosztów na usunięcie i zastąpienie wadliwej rzeczy na rzecz wolną od wad.

5. Ubezpieczenie nie pokrywa grzywien i kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym również o charakterze karnym (exemplary and punitive damages) oraz o charakterze środków karnych takich jak przepadek, obowiązek naprawienia szkody, nawiązka, świadczenie pieniężne.

6. Zakresem ubezpieczenia nie są objęte koszty poniesione przez osoby objęte ubezpieczeniem lub osoby trzecie na wycofanie produktu z rynku.

7. Z zakresu udzielonej ochrony ubezpieczeniowej wyłączone zostają wszelkiego rodzaju bezpośrednie lub pośrednie, materialne lub niematerialne szkody lub wydatki oraz wszelka odpowiedzialność powstała przed, w czasie lub po roku 2000 i będąca następstwem niemożności odczytania lub nieprawidłowego odczytania daty rozumianej jako jakiegokolwiek zapisu czasu przez stanowiący własność jakiejkolwiek osoby sprzęt elektroniczny lub oprogramowanie w szczególności komputer, system komputerowy oraz ich części lub urządzenia, system telekomunikacyjny lub jego części lub urządzenia, a także układy peryferyjne, procesory, mikroprocesory, układy elektroniczne, układy scalone lub urządzenia mechaniczne wcześniej wymienionego sprzętu. Nie odczytanie lub nieprawidłowe odczytanie czasu odnosi się w szczególności do braku możliwości znalezienia, zapamiętania, gromadzenia, zapisywania, zachowania prawidłowego przetworzenia lub interpretacji jakichkolwiek danych elektronicznych, instrukcji lub polecenia będących następstwem potraktowania zapisu czasu (daty, godziny, minuty, sekundy), niezgodnie z intencją lub w sposób wcześniej zamierzony.

§ 12

1. Umowa ubezpieczenia określa franszyzę redukcijną.
2. W przypadku braku takiego ustalenia franszyza redukcyjna wynosi 100 zł.

§ 13

1. O ile zakres ochrony nie został rozszerzony poprzez włączenie do umowy dodatkowych klauzul, ubezpieczenie nie obejmuje również:
 - a) szkód powodujących roszczenia pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia,
 - b) szkód w mieniu, z którego osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na

podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub podobnego stosunku prawnego,

- c) szkód na osobie wyrządzonych pracownikom (OC pracodawcy),
- d) szkód wyrządzonych przez produkt wprowadzony do obrotu przed datą początkową lub pracę albo usługę wykonaną przed tą datą,
- e) szkód w mieniu znajdującym się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą osób objętych ubezpieczeniem,
- f) szkód wyrządzonych przez podwykonawców osób objętych ubezpieczeniem,
- g) szkód powstałych po wykonaniu pracy albo usługi, wynikłych z nienależytego wykonania zobowiązania,
- h) szkód w mieniu stanowiącym przedmiot obróbki, naprawy lub innych czynności w ramach usług wykonywanych przez osoby objęte ubezpieczeniem,
- i) szkód wynikłych z działania środków wybuchowych, fajerwerków, młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów,
- j) szkód wyrządzonych podczas prac ładunkowych,
- k) szkód poniesionych przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczającego komponentów lub części składowych, powstałych wskutek ich zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego,
- l) szkód poniesionych przez producenta wyrobu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczającego wyrobów poddanych dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez ich mieszania lub łączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego,
- m) szkód poniesionych przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez Ubezpieczającego, powstałych wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń,
- n) szkód wyrządzonych przez pojazdy mechaniczne nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej,
- o) szkód wyrządzonych w podziemnych instalacjach lub urządzeniach.

2. Szkody wymienione w ust. 1 zostają objęte zakresem ubezpieczenia poprzez włączenie dodatkowych klauzul tylko w takim zakresie w jakim stanowią to klauzule będące załącznikiem do OWU.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 14

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku sporządzonego w formie pisemnej.
2. Wniosek powinien zawierać następujące dane:
 - a) nazwę i adres Ubezpieczającego,
 - b) okres ubezpieczenia,
 - c) proponowana wysokość sumy gwarancyjnej,
 - d) rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej wraz z numerem PKD,
 - e) obrót i fundusz płac przewidywany w okresie ubezpieczenia,
 - f) liczbę i wielkość szkód spowodowanych w okresie ostatnich 5 lat poprzedzających rozpoczynający się okres ubezpieczenia, bez względu na to czy były przedmiotem ubezpieczenia.
3. TUW „TUZ” może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową oraz przeprowadzenia indywidualnej oceny ryzyka.
4. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2 albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z niniejszymi warunkami, Ubezpieczający powinien na pisemne wezwanie TUW „TUZ” odpowiednio go uzupełnić

lub sporządzić nowy wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma.

Umowa na rzecz Ubezpieczonego

§ 15

1. Obowiązki wynikające z umowy na rzecz Ubezpieczonego obciążają Ubezpieczającego jednakże TUW „TUZ” może podnieść przeciwko Ubezpieczonemu zarzuty, które mają wpływ na odpowiedzialność TUW „TUZ”.
2. W przypadku zawarcia umowy na rzecz innej osoby polisę lub dokument ubezpieczenia wydaje się Ubezpieczającemu. Ubezpieczający może rozporządzać prawami z ubezpieczenia do czasu przekazania polisy Ubezpieczonemu.

Suma gwarancyjna i składka

§ 16

1. W umowie ubezpieczenia ustala się ogólną sumę gwarancyjną, która stanowi górną granicę odpowiedzialności TUW „TUZ”.
2. O ile umowa ubezpieczenia nie stanowi inaczej sumę gwarancyjną ustala się dla jednego i wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia.
3. Dla poszczególnych ryzyk określonych w klauzulach oraz postanowień dodatkowych można w umowie określić indywidualne limity w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej (sublimity).
4. Po wypłacie odszkodowania ogólną sumę gwarancyjną zmniejsza się o kwotę wypłaconego odszkodowania.
5. W przypadku wypłaty dotyczącej szkód z zakresu objętego sublimitami sumy gwarancyjnej zmniejszeniu ulega ogólna suma gwarancyjna i sublimit.
6. Za zgodą TUW „TUZ” można uzupełnić ogólną sumę gwarancyjną za opłatą dodatkowej składki.

§ 17

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Przy obliczaniu składki bierze się pod uwagę następujące czynniki:
 - a) rodzaj prowadzonej działalności, wg PKD,
 - b) wartość obrotów,
 - c) wysokość sumy gwarancyjnej,
 - d) informacje na temat dotychczasowych szkód,
 - e) zakres udzielanej ochrony,
 - f) okres ubezpieczenia,
 - g) wysokość franszyzy redukcyjnej.
3. Umowa ubezpieczenia określa składkę minimalną.
4. W przypadku braku takiego ustalenia składka minimalna wynosi 50 zł, składka minimalna za poszczególne klauzule wynosi 50 zł.
5. W przypadku, gdy podstawą obliczenia składki jest obrót lub inna zmienna wielkość TUW „TUZ” może domagać się na koniec okresu ubezpieczenia udokumentowania rzeczywistych wartości obrotu lub innych zmiennych stanowiących podstawę obliczenia składki.

Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności TUW „TUZ”

§ 18

- Okres ubezpieczenia oznacza się w umowie.
- Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez strony umowy.
- Umowę zawiera się na 12 miesięcy, chyba że zostanie ona zawarta na okres krótszy (ubezpieczenia krótkoterminowe).
- Odpowiedzialność TUW „TUZ” rozpoczyna się od dnia wskazanego w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem, że składka lub jej pierwsza rata została opłacona w dniu zawarcia umowy lub najpóźniej dzień przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia.
- Niezapłacenie składki lub którejkolwiek raty składki w terminie określonym w polisie skutkuje brakiem odpowiedzialności TUW „TUZ” począwszy od dnia wymagalności składki lub jej raty.
- Jeżeli zapłata jest dokonywana w formie przelewu bankowego za dzień zapłaty składki uważa się datę uznania rachunku TUW „TUZ”.
- Nie uważa się za zapłatę składki lub raty składki zapłaty kwoty niższej niż wynikająca z umowy ubezpieczenia.
- Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
 - z upływem okresu na jaki została zawarta,
 - z chwilą wyczerpania sumy gwarancyjnej określonej w polisie wskutek wypłaty odszkodowania (odszkodowań), z zastrzeżeniem § 16 ust. 6,
 - w razie nie zapłacenia składki lub raty składki, po 14 dniach od upływu terminu płatności określonego w polisie,
 - z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub z upływem okresu wypowiedzenia,
 - z dniem zakończenia lub przejęcia przez inny podmiot działalności lub mienia którego ubezpieczenie dotyczy.
- Każda ze stron może, w ciągu jednego miesiąca od daty wypłaty odszkodowania lub doręczenia Ubezpieczającemu pisma o odmowie wypłaty odszkodowania, wypowiedzieć umowę za pisemnym zawiadomieniem przesłanym drugiej stronie pismem poleconym, z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na 30 dzień miesiąca.
- Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia, jeżeli umowa zawarta jest na okres dłuższy niż 6 miesięcy.
- Odstąpienie od umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego może być dokonane najpóźniej w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.
- Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim TUW „TUZ” udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

Zwrot składki

§ 19

- W razie wypowiedzenia umowy składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi tylko wtedy, gdy nie wypłacono odszkodowania i TUW „TUZ” nie jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania.

- W razie wypowiedzenia umowy TUW „TUZ” zwraca Ubezpieczającemu zapłaconą składkę za niewykorzystany okres ubezpieczenia, przy czym każdy rozpoczęty miesiąc uważa się za pełny.
- Z kwoty podlegającej zwrotowi TUW „TUZ” potrąca koszty manipulacyjne w wysokości 21%.

Prawa i obowiązki stron umowy

§ 20

- Ubezpieczający obowiązany jest udzielić TUW „TUZ” odpowiedzi na pytania zamieszczone w formularzu wniosku lub skierowane do niego w innej formie pisemnej oraz podać TUW „TUZ” wszystkie znane mu okoliczności istotne dla oceny ryzyka i ustalenia składki.
- Jeżeli TUW „TUZ” zawarło umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi Ubezpieczającego na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
- Ubezpieczający zobowiązany jest informować TUW „TUZ” o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby. Jeżeli Ubezpieczający zmienił siedzibę i nie zawiadomił o tym TUW „TUZ”, pismo TUW „TUZ” skierowane do ostatniej znanej siedziby Ubezpieczającego wywiera skutki prawne od chwili, w której byłoby doręczone, gdyby Ubezpieczający nie zmienił siedziby.
- TUW „TUZ” jest wolne od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający podał niezgodnie z prawdą do wiadomości TUW „TUZ” okoliczności, o które TUW „TUZ” zapytywał we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub innych pismach przed zawarciem umowy, a okoliczności te mają wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zdarzenia objętego umową.
- Jeżeli ujawniona okoliczność pociąga za sobą takie zwiększenie prawdopodobieństwa zdarzenia, że TUW „TUZ” nie zawarłoby umowy, gdyby o tej okoliczności wiedziało, może ono w ciągu miesiąca od ujawnienia rzeczony okoliczności od umowy odstąpić. W razie odstąpienia od umowy należy się TUW „TUZ” tylko składka za czas trwania umowy.

§ 21

- W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie zgłaszać TUW „TUZ” wszelkie zmiany okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zdarzenia, o które TUW „TUZ” zapytywał we wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy w innych pismach.
- TUW „TUZ” jest wolne od odpowiedzialności jeżeli Ubezpieczający nie dopełnił obowiązku, o którym mowa w ust. 1, chyba, że okoliczności te nie mają wpływu na zwiększenie prawdopodobieństwa zdarzenia objętego umową.

§ 22

- Ubezpieczający obowiązany jest do usunięcia szczególnych zagrożeń, których usunięcia - stosownie do okoliczności - mogło domagać się TUW „TUZ” i domagało się; za szczególne zagrożenia uważa się zwłaszcza przyczyny wyrządzające szkody.
- Jeżeli Ubezpieczający nie wykonał powyższego obowiązku w terminie wskazanym przez TUW „TUZ”, wówczas TUW „TUZ” zwolnione jest z odpowiedzialności za szkody powstałe po wyznaczonym terminie wskutek nieusunięcia wskazanej przyczyny, chyba że niewykonanie obowiązku nie miało wpływu na powstanie lub rozmiar szkody.

§ 23

1. W razie zajścia zdarzenia Ubezpieczający obowiązany jest użyć wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody.
2. Jeżeli Ubezpieczający dopuścił się rażącego niedbalstwa w wykonaniu obowiązku określonego w ust. 1, odszkodowanie się nie należy.

§ 24

1. W razie powstania szkody do obowiązków Ubezpieczającego należy ponadto:
 - a) niezwłocznie po powstaniu szkody lub uzyskaniu o niej wiadomości zawiadomić TUW „TUZ” o szkodzie,
 - b) podjąć aktywną współpracę z TUW „TUZ” w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności powstania szkody i ustalenia jej rozmiaru,
 - c) stosować się do zaleceń TUW „TUZ” udzielając mu informacji i niezbędnych pełnomocnictw.
2. W razie nie dopełnienia przez Ubezpieczającego obowiązków wymienionych w ust. 1 TUW „TUZ” odmówi wypłaty odszkodowania w całości lub w części, jeżeli nie dopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie przyczyny lub rozmiaru szkody lub odpowiedzialności Ubezpieczającego.
3. Jeżeli TUW „TUZ” dowiedziało się o powstaniu szkody po wszczęciu postępowania sądowego przeciwko Ubezpieczającemu, wówczas wolne jest od odpowiedzialności w całości lub w części o ile:
 - a) Ubezpieczający wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o powstaniu szkody i zawiadomić TUW „TUZ” o zdarzeniu przed wszczęciem postępowania sądowego,
 - b) nie zawiadomienie miało wpływ na ustalenie przyczyny lub rozmiaru szkody lub odpowiedzialności Ubezpieczającego.
4. W razie zgłoszenia roszczenia o naprawienie szkody Ubezpieczający ma obowiązek zaniechania działań zmierzających do zaspokojenia poszkodowanego, uznania jego roszczeń bądź zawarcia z nim ugody, do czasu uzyskania pisemnej zgody TUW „TUZ”.
5. Jeżeli ujawnienie okoliczności nastąpiło już po zdarzeniu lub w ciągu ostatniego miesiąca przed zdarzeniem, a przyczyną zdarzenia była wyłącznie ujawniona okoliczność, TUW „TUZ” może odmówić wypłaty odszkodowania.

§ 25

1. TUW „TUZ” wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. TUW „TUZ” wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu.
3. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności TUW „TUZ” albo wysokości świadczenia w terminie wskazanym w ust. 1 było niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania TUW „TUZ” wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
4. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi dotyczących realizacji przez TUW „TUZ” umowy ubezpieczenia. Adresatem skargi oraz właściwym do ich rozpatrzenia jest osoba kierująca jednostką organizacyjną, której działania skarga dotyczy.

TUW „TUZ” udziela odpowiedzi na skargę na piśmie w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.

§ 26

1. Suma odszkodowania wypłacona przez TUW „TUZ” nie może być wyższa od poniesionej szkody.
2. Wraz z wypłatą odszkodowania raty składki stają się wymagalne.
3. Odszkodowanie pomniejszone jest o franszyzę redukcyjną.

§ 27

Jeżeli tytułem odszkodowań przysługują poszkodowanemu zarówno świadczenia jednorazowe jak i renty TUW „TUZ” zaspokaja je z sumy gwarancyjnej w następującej kolejności:

- a) świadczenia jednorazowe,
- b) renty czasowe,
- c) renty dożywotnie.

§ 28

1. Jeżeli przeciwko sprawcy zdarzenia wszczęte zostało postępowanie karne, albo jeżeli osoba poszkodowana wystąpi z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową, Ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie pisemnie zawiadomić o tym TUW „TUZ”.
2. Ubezpieczający obowiązany jest doręczyć TUW „TUZ” orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym mu zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego.
3. Jeżeli orzeczenie sądu nastąpiło w formie wyroku Ubezpieczający jest obowiązany doręczyć również uzasadnienie.

Roszczenia regresowe

§ 29

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez TUW „TUZ” roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na TUW „TUZ” do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli TUW „TUZ” pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje pierwszeństwo zaspokojenia pozostałej części roszczeń przed roszczeniem TUW „TUZ”.
2. Ubezpieczający obowiązany jest zabezpieczyć prawa regresowe, a także udzielić TUW „TUZ” wszelkiej pomocy dostarczając informacji oraz innych dokumentów niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych. Jeżeli Ubezpieczający bez zgody TUW „TUZ” zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, TUW „TUZ” może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania TUW „TUZ” może zażądać od Ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.
3. W razie uzyskania informacji o przedmiotach zaginionych lub skradzionych, Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić o tym niezwłocznie policję i TUW „TUZ” oraz uczestniczyć w czynnościach zmierzających do rozpoznania i odzyskania tych przedmiotów. W razie odzyskania utraconych przedmiotów Ubezpieczający jest obowiązany przyjąć je z powrotem. Jeżeli Ubezpieczający odzyskał przedmioty w stanie niezmienionym, TUW „TUZ” wolne jest od obowiązku wypłaty odszkodowania, a w razie, gdy odszkodowanie zostało wypłacone, Ubezpieczający jest obowiązany niezwłocznie zwrócić

TUW „TUZ” wypłaca kwotę. W razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrotowi podlega kwota odpowiadająca wartości przedmiotu w dniu odzyskania.

Postanowienia końcowe

§ 30

1. W sprawach nie uregulowanych w OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego, przepisy Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.
2. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, TUW „TUZ” lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia kierowane do TUW „TUZ” powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesłane pismem poleconym.
4. Tracą moc ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przyjęte Uchwałą Walnego Zgromadzenia TUW „TUZ” z dnia 23 czerwca 2004 r.
5. Niniejsze OWU zostały przyjęte Uchwałą Rady Nadzorczej Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ” z dnia 6 czerwca 2006 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych na ich podstawie z terminem rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej od dnia 18 września 2006 r.

Klauzule

Klauzula 001

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone pomiędzy osobami objętymi tą samą umową ubezpieczenia

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w mieniu lub na osobie powodujące roszczenia pomiędzy podmiotami ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczenie obejmuje wyłącznie roszczenia pomiędzy podmiotami wymienionymi w załączniku do umowy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczeniem nie są objęte roszczenia osób zatrudnionych wobec pracodawcy oraz pracodawcy wobec osób zatrudnionych, bez względu na podstawę prawną zatrudnienia.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę określoną w umowie.

Klauzula 002

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w mieniu, z którego osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu nieruchomości i ich części składowych lub rzeczy ruchomych, oddanych w użytkowanie osób objętych ubezpieczeniem na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu albo innego podobnego stosunku prawnego.

2. Ubezpieczenie nie obejmuje:

- a) szkód w gruntach wszelkiego rodzaju,
- b) szkód w urządzeniach i instalacjach wszelkiego rodzaju, chyba że stanowią część składową nieruchomości, o których mowa w ust. 1,
- c) szkód wynikłych ze zużycia rzeczy w trakcie ich użytkowania,
- d) szkód polegających na utracie mienia nie wynikającej z jego uszkodzenia lub zniszczenia,
- e) szkód powstałych w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych oraz zbiorach kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju,
- f) szkód w pojazdach mechanicznych,
- g) szkód w przedmiotach ze szkła, ceramiki, terakoty lub tworzyw sztucznych, chyba że stanowią część składową rzeczy, o których mowa w ust. 1.

3. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 003

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone pracownikom

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody na osobie wynikające z wypadku przy pracy w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 30.10.2002 o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, wyrządzone pracownikom Ubezpieczającego.
2. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje:
 - a) szkód wynikłych ze zdarzeń mających miejsce przed datą początkową,
 - b) szkód powstałych wskutek stanów chorobowych nie wynikających z wypadków, o których mowa w ust. 1,
 - c) świadczeń przysługujących poszkodowanemu na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w ust. 1.
3. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 004a

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą osób objętych ubezpieczeniem, polegające na ich uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyn niedozwolony, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).
2. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód:
 - a) w rzeczach, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innego podobnego stosunku prawnego,
 - b) w rzeczach przyjętych w celu wykonania ich obróbki, czyszczenia, naprawy lub innych podobnych usług, powstałych w czasie ich wykonywania,
 - c) w pojazdach mechanicznych, ich wyposażeniu albo w rzeczach oraz wartościach pieniężnych w nich pozostawionych,
 - d) polegających na zaginięciu, podmiianie, brakach inwentarzowych mie-

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ LUB POSIADANIA MIENIA

nia, powstałych w związku z: poświadczaniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych, wprowadzeniem w błąd lub wykorzystaniu pozostawania w błędzie.

3. Odpowiedzialność TUW „TUZ” za szkody, o których mowa w ust. 1, ograniczona jest do wysokości sublimitu ustalonego w umowie.
4. Dla szkód określonych w ust. 1 ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 004b

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w pojazdach znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w pojazdach mechanicznych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą osób objętych ubezpieczeniem oraz w ich wyposażeniu, polegające na ich uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyn niedozwolony, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).
2. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód:
 - a) w rzeczach, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innego podobnego stosunku prawnego,
 - b) w rzeczach przyjętych w celu wykonania ich obróbki, czyszczenia, naprawy lub innych podobnych usług, powstałych w czasie ich wykonywania,
 - c) w wartościach pieniężnych oraz innych rzeczach pozostawionych w pojazdach, o których mowa w ust. 1,
 - d) polegających na zaginięciu, podmianie, brakach inwentarzowych mienia, powstałych w związku z: poświadczaniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych, wprowadzeniem w błąd lub wykorzystaniu pozostawania w błędzie.

3. Odpowiedzialność TUW „TUZ” za szkody, o których mowa w ust. 1, ograniczona jest do wysokości sublimitu ustalonego w umowie.
4. Dla szkód określonych w ust. 1 ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 005

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody po wprowadzeniu rzeczy do obrotu lub przekazaniu przedmiotu wykonanej pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony po-

stanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w mieniu lub na osobie powstałe po wprowadzeniu rzeczy do obrotu lub przekazaniu przedmiotu wykonanej pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy, wynikłe z nienależytego wykonania zobowiązania pracy lub usługi przez osoby objęte ubezpieczeniem, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyń niedozwolone, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).

2. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości określonej w umowie.
3. Dla szkód określonych w ust. 1 ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie.

Klauzula 006

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach ruchomych stanowiących przedmiot obróbki, naprawy lub innych czynności w ramach usług wykonywanych przez osoby objęte ubezpieczeniem

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w rzeczach ruchomych stanowiących przedmiot obróbki, naprawy lub innych czynności wykonywanych przez osoby objęte ubezpieczeniem, powstałe w czasie ich wykonywania.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje:
 - a) szkód w rzeczach, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innego podobnego stosunku prawnego,
 - b) utraty rzeczy nie wynikającej z ich zniszczenia lub uszkodzenia,
 - c) szkód w wartościach pieniężnych i wszelkiego rodzaju dokumentach,
 - d) szkód wyrządzonych podczas prac ładunkowych wszelkiego rodzaju.
3. Odpowiedzialność TUW „TUZ” za szkody, o których mowa w ust. 1, ograniczona jest do wysokości sublimitu ustalonego w umowie.
4. Dla szkód określonych w ust. 1 ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 007

Włączenie szkód wyrządzonych w środkach transportu podczas prac ładunkowych

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody wyrządzone w środkach transportu podczas prac ładunkowych wszelkiego rodzaju, z wyłączeniem szkód wyrządzonych przy załadunku lub rozładunku rzeczy nie opakowanych albo nienależycie opakowanych.
2. Odpowiedzialność TUW „TUZ” za szkody, o których mowa w ust. 1, ograniczona jest do wysokości sublimitu ustalonego w umowie.
3. Dla szkód określonych w ust. 1 ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpie-

czający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

mu za dostarczony do dalszego przerobu produkt.

Klauzula 008

Włączenie szkód poniesionych przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczającego komponentów lub części składowych, powstałe wskutek ich zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody poniesione przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczającego komponentów lub części składowych, powstałe wskutek ich zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego, polegające na:

- a) zniszczeniu lub uszkodzeniu rzeczy zmieszanych lub połączonych z wadliwymi komponentami lub częściami składowymi, z wyłączeniem kwoty odpowiadającej cenie dostarczonych przez Ubezpieczającego komponentów lub części składowych,
- b) poniesieniu kosztów produkcji wyrobu finalnego, z wyłączeniem kwoty odpowiadającej cenie dostarczonych przez Ubezpieczającego komponentów lub części składowych,
- c) poniesieniu dodatkowych kosztów na usunięcie szkód w produkcie finalnym lub doprowadzenie go do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym; przy czym TUW „TUZ” nie pokrywa kwoty wynikającej ze stosunku ceny dostarczonych przez Ubezpieczającego komponentów lub części składowych do ceny sprzedaży produktu finalnego.

2. Ochrona nie obejmuje:

- a) szkód wynikłych z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju,
- b) spodziewanego zysku, który nie został uzyskany,
- c) jakiegokolwiek straty pośrednie inne od jednoznacznie objętych ubezpieczeniem,
- d) szkód wyrządzonych przez rzeczy, których używanie lub oddziaływanie w odniesieniu do konkretnego celu nie było wystarczająco sprawdzone według aktualnego poziomu nauki i techniki.

3. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 009

Włączenie szkód poniesionych przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez osoby objęte ubezpieczeniem produktów poddanych dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez ich mieszania lub łączenia z produktami pochodzącymi od poszkodowanego

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o koszty poniesione przez osoby trzecie na dalszą obróbkę produktów dostarczonych przez osoby objęte ubezpieczeniem, bez ich mieszania lub łączenia z wyrobami pochodzącymi od poszkodowanego, o ile dostarczone produkty były wadliwe i o ile nie można sprzedać przerobionych wyrobów i o ile te koszty nie zostały poniesione na doprowadzenie przerobionych wyrobów do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym i nie mają charakteru oferty.

2. Za koszty w rozumieniu niniejszej klauzuli uważa się koszty produkcji poniesione przez osoby trzecie, z wyłączeniem ceny zapłaconej Ubezpieczającemu

3. Jeżeli wadliwość produktu dostarczonego przez Ubezpieczającego spowodowała konieczność obniżenia ceny przerobionego produktu, TUW „TUZ” pokrywa w miejsce kosztów kwotę odpowiadającą zmniejszeniu przychodów wskutek konieczności obniżenia ceny; przy czym z kwoty odszkodowania TUW „TUZ” potrąca kwotę odpowiadającą stosunkowi ceny zapłaconej za dostarczony przez Ubezpieczającego produkt do ceny, za którą przerobiony produkt mógłby być sprzedany, gdyby produkt dostarczony przez Ubezpieczającego nie był wadliwy.

4. Jeżeli okaże się, że możliwe jest doprowadzenie przerobionego produktu do stanu umożliwiającego jego sprzedaż, albo zmniejszenie obniżenia ceny w drodze ekonomicznie uzasadnionego procesu naprawczego, TUW „TUZ” oceni koszty takiego procesu; przy czym z kwoty odszkodowania TUW „TUZ” potrąca kwotę odpowiadającą stosunkowi ceny zapłaconej za dostarczony przez Ubezpieczającego produkt do ceny, za którą przerobiony produkt może być sprzedany.

5. Ochrona nie obejmuje:

- a) szkód wynikłych z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju,
- b) spodziewanego zysku, który nie został uzyskany,
- c) jakichkolwiek strat pośrednich, innych od jednoznacznie objętych ubezpieczeniem,
- d) szkód wyrządzonych przez rzeczy, których używanie lub oddziaływanie w odniesieniu do konkretnego celu nie było wystarczająco sprawdzone według aktualnego poziomu nauki i techniki.

6. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 010

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez osoby objęte ubezpieczeniem

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez osoby objęte ubezpieczeniem, powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń, w szczególności:

- a) szkody w produktach wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń,
- b) nakłady i wydatki na produkcję lub obróbkę, stracone w związku z wadliwością tych maszyn lub urządzeń,
- c) dodatkowe wydatki poniesione na poczet usunięcia wad albo szkód w produktach wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń, w celu doprowadzenia ich do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym.

2. Ochrona nie obejmuje:

- a) szkód wynikłych z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju,
- b) spodziewanego zysku, który nie został uzyskany,
- c) jakiegokolwiek straty pośrednie inne od jednoznacznie objętych ubezpieczeniem,
- d) szkód wyrządzonych przez rzeczy, których używanie lub oddziaływanie w odniesieniu do konkretnego celu nie było wystarczająco sprawdzone

według aktualnego poziomu nauki i techniki.

3. Dla szkód określonych w ust. 1 określa się franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 011

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez pojazdy niepodlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w mieniu lub na osobie wyrządzone przez pojazdy niepodlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje:
 - a) szkód spowodowanych przez osoby nie posiadające stosownych uprawnień do kierowania pojazdem danej kategorii,
 - b) szkód spowodowanych przez osoby będące w stanie po użyciu alkoholu, stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyku lub innego podobnie działającego środka.
3. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 012

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w podziemnych instalacjach

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody wyrządzone w podziemnych instalacjach lub urządzeniach w czasie wykonywania prac lub usług przez osoby objęte ubezpieczeniem.
2. Odpowiedzialność TUW „TUZ” za szkody, o których mowa w ust. 1, ograniczona jest do wysokości sublimitu ustalonego w umowie.
3. Dla szkód określonych w ust. 1 ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 013

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawców

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w mieniu lub na osobie, za które ponoszą odpowiedzialność osoby objęte ubezpieczeniem, a które zostały wyrządzone przez ich podwykonawców.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód powodujących roszczenia pomiędzy oso-

bami objętymi ubezpieczeniem a podwykonawcami, chyba że zakres został rozszerzony o szkody określone w klauzuli 001.

3. Po wypłacie odszkodowania na TUW „TUZ” przechodzi uprawnienie do dochodzenia roszczenia regresowego względem podwykonawcy na podstawie art. 828 k.c.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 014

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w mieniu wynikające z przeprowadzania jazd próbnych

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w mieniu lub na osobie wyrządzone w wyniku przeprowadzenia jazd próbnych.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje:
 - a) szkód spowodowanych przez osoby nie posiadające stosownych uprawnień do kierowania pojazdem danej kategorii
 - b) szkód spowodowanych przez osoby będące w stanie po użyciu alkoholu, stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyku lub innego podobnie działającego środka.
3. Dla szkód określonych w ust. 1 ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpieczający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula 015

Włączenie odpowiedzialności cywilnej osób prowadzących hotele i podobne zakłady

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia, wyrządzone w związku z prowadzeniem działalności hotelarskiej.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z uszkodzenia, zniszczenia lub utraty:
 - a) futer naturalnych, sprzętu elektronicznego lub optycznego lub zwierząt żywych,
 - b) pojazdów mechanicznych lub ich wyposażenia albo rzeczy w nich pozostawionych,
 - c) mienia, które Ubezpieczający przyjął na przechowanie.
3. Wysokość odszkodowania za utratę, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy wniesionych do hotelu, w ramach sumy gwarancyjnej, nie może przekroczyć, względem jednego gościa hotelowego, limitu odpowiedzialności w wysokości 100-krotnej należności za wynajęty pokój na jedną dobę. Jednakże wysokość odszkodowania za utratę, zniszczenie lub uszkodzenie każdej rzeczy nie może przekroczyć limitu odpowiedzialności w wysokości 50-krotnej należności za wynajęty pokój na jedną dobę.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 Ubezpie-

czający opłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Aneks nr 1

do ogólnych warunków ubezpieczenia

§ 1

1. Niniejszy aneks zostaje wprowadzony w życie w związku ze zmianą od dnia 10.08.2007 r. Kodeksu cywilnego w części dotyczącej umowy ubezpieczenia.
2. Zapisy niniejszego aneksu mają pierwszeństwo stosowania przed postanowieniami doręczonych Ubezpieczającemu ogólnych warunków ubezpieczenia, zwanych dalej OWU.
3. W sprawach nieregulowanych niniejszym Aneksem, do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie stosowne OWU doręczone Ubezpieczającemu przed zawarciem umowy ubezpieczenia, a także właściwe przepisy prawa polskiego, w szczególności Kodeksu cywilnego oraz Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Ubezpieczenie na cudzy rachunek

§ 2

1. Umowę ubezpieczenia Ubezpieczający może także zawrzeć na cudzy rachunek, tj. na rachunek Ubezpieczonego wskazanego w umowie ubezpieczenia. TUW „TUZ” może podnieść zarówno przeciwko Ubezpieczonemu, jak i Ubezpieczającemu zarzut, który ma wpływ na odpowiedzialność ubezpieczeniową TUW „TUZ”.
2. W przypadku umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek:
 - 1) TUW „TUZ” na wniosek Ubezpieczonego doręcza mu tekst OWU;
 - 2) obowiązki Ubezpieczającego wynikające z OWU odnoszą się również do Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem pkt 3-6;
 - 3) roszczenie o zapłatę składki przysługuje TUW „TUZ” wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu;
 - 4) obowiązki Ubezpieczającego dotyczące udzielenia odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone we wniosku lub skierowane do Ubezpieczającego w innej formie przed zawarciem umowy ubezpieczenia, spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek;
 - 5) obowiązki Ubezpieczającego dotyczące niezwłocznego zgłaszania zmian okoliczności, o które zapytywał TUW „TUZ” przed zawarciem umowy ubezpieczenia, spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek;
 - 6) obowiązki Ubezpieczającego dotyczące wymaganego terminu powiadomienia o wypadku, spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek;
 - 7) wyłączenia odpowiedzialności określone w § 10 ust. 1 i 2 niniejszego Aneksu stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego;
 - 8) dotyczącej ubezpieczenia osobowego – Ubezpieczony obowiązany jest wyrazić zgodę na wskazane przez Ubezpieczającego osoby do otrzymania świadczenia w razie śmierci Ubezpieczonego (zapis nie ma zastosowania do umowy na cudzy rachunek, gdy Ubezpieczający nie wskazuje uprawnionego do otrzymania świadczenia);
 - 9) dotyczącej ubezpieczenia osobowego – wymagana jest akceptacja Centrali TUW „TUZ”, o ile Ubezpieczający wnioskuję o zawarcie umowy ubezpieczenia na okaziciela.

Umowy ubezpieczenia

§ 3

Zapisy dotyczące zawarcia umowy ubezpieczenia określono we właściwych OWU, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w § 2 niniejszego Aneksu.

§ 4

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia, w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający, jak i TUW „TUZ” może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w terminie 14 dni od otrzymania od drugiej strony żądania zmiany wysokości składki na skutek ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody.
3. Jeżeli TUW „TUZ” ponosi odpowiedzialności jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w wymaganym terminie, TUW „TUZ” może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego.
4. Za porozumieniem stron możliwe jest rozwiązanie umowy ubezpieczenia przed końcem okresu ubezpieczenia, jeżeli rozwiązanie tej umowy ma na celu zawarcie z TUW „TUZ” kolejnych umów ubezpieczenia na ten sam okres ubezpieczenia i na bazie tych samych OWU (tzw. wyrównanie okresów ubezpieczenia).
5. Przy ubezpieczeniu osobowym Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia, w każdym czasie z zachowaniem terminu określonego w umowie lub OWU, a w razie jego braku ze skutkiem natychmiastowym (zapis niniejszego ustępu dotyczy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków i innych ubezpieczeń osobowych oferowanych przez TUW „TUZ”).

§ 5

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
 - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub jej wypowiedzenia;
 - 3) z dniem określonym w porozumieniu stron, o którym mowa w § 4 ust. 4 niniejszego Aneksu;
 - 4) w przypadku niezapłacenia składki lub kolejnej raty składki w wyznaczonym terminie – z upływem 7 dni, licząc od daty otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania od TUW „TUZ” do zaplacenienia zaległej raty składki z zagrożeniem ustania odpowiedzialności (rozwiązania umowy ubezpieczenia);
 - 5) z chwilą wyczerpania się sum ubezpieczenia lub wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą; o ile w OWU nie zdefiniowano szkody całkowitej – za taką szkodę uznaje się każdą stratę (w szczególności: utratę, zniszczenie lub nawet uszkodzenie uniemożliwiające dalsze korzystanie z przedmiotu ubezpieczenia) związaną z interesem majątkowym stanowiącym przedmiot ubezpieczenia i skutkującą wypłatą odszkodowania, nawet jeżeli wysokość odszkodowania nie jest równa sumie ubezpieczenia;
 - 6) w ubezpieczeniach osobowych – z chwilą wyczerpania sumy ubezpieczenia lub z chwilą zgonu Ubezpieczonego, chyba że umowa ubezpieczenia obejmuje ochroną ubezpieczeniową większą liczbę osób.
2. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia w sytuacji przejścia prawa własności

na nowego właściciela rzeczy ruchomej oraz nieruchomości określono we właściwych OWU doręczonych Ubezpieczającemu.

Początek i koniec odpowiedzialności

§ 6

1. Odpowiedzialność TUV „TUZ” rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia i zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli w polisie określono późniejszy termin zapłaty składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność TUV „TUZ” rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność TUV „TUZ” kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia.

Składka ubezpieczeniowa

§ 7

1. Zapisy dotyczące sposobu obliczenia składki oraz przysługujących Ubezpieczającemu ewentualnych zniżek składki, a także ewentualnego stosowania przez TUV „TUZ” zwyczaj składki zawarto we właściwych OWU, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Uchylone zostają postanowienia dotyczące stosowania zniżek i zwyczaj generalnych z tytułu członkostwa w TUV „TUZ”, o ile takie zapisy znajdują się w OWU doręczonych Ubezpieczającemu.

§ 8

1. Składkę oblicza się za okres odpowiedzialności TUV „TUZ”. Wysokość składki za ubezpieczenie określa się w polisie i na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia lub zmiany umowy ubezpieczenia. Termin zapłaty składki określa się w polisie.
2. Składka może być rozłożona na raty. Termin zapłaty pierwszej i kolejnych rat oraz ich wysokość określa się w polisie. Za zapłatę składki lub raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej od wynikającej z umowy ubezpieczenia.
3. Zapłaty składki lub jej pierwszej raty Ubezpieczający dokonuje w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej.
4. Za dzień zapłaty składki lub raty składki uważa się datę, kiedy TUV „TUZ” mogło składką lub jej ratą dysponować (wpłynięcie środków na rachunek bankowy TUV „TUZ” lub przyjęcie gotówki za potwierdzeniem przez przedstawiciela TUV „TUZ”).
5. Składkę uzupełniającą i dodatkową (odpowiednio: w przypadku przywrócenia do pierwotnej wysokości sumy ubezpieczenia po wypłacie odszkodowania/świadczenia lub podwyższenia sumy ubezpieczenia), oblicza się za każdy dzień pozostałego okresu ubezpieczenia.
6. Z chwilą ustalenia odszkodowania/świadczenia (zatwierdzenia do wypłaty) wszystkie niezapłacone jeszcze raty składki stają się wymagalne. Jeżeli Ubezpieczający nie zapłaci należnych rat składki przed wypłatą odszkodowania/świadczenia, TUV „TUZ” potrąca je od ustalonego odszkodowania/świadczenia. Postanowienia niniejszego ustępu nie zwalniają Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki lub jej rat w terminie oznaczonym w polisie nawet, jeżeli toczy się jeszcze proces likwidacji szkody. Postanowien niniejszego

ustępu nie stosuje się do ubezpieczeń, gdzie przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna.

7. W razie ujawnienia okoliczności pociągającej za sobą istotne zwiększenie prawdopodobieństwa powstania szkody, TUV „TUZ” może odpowiednio zwiększyć składkę, poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W takim przypadku TUV „TUZ” wezwie Ubezpieczającego do zapłaty podwyższonej składki.

§ 9

1. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku zapłaty składki za okres odpowiedzialności ubezpieczeniowej ponoszonej przez TUV „TUZ”.
2. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia, składka za nie wykorzystany okres odpowiedzialności ubezpieczeniowej podlega zwrotowi, o ile:
 - 1) nie zaistniała szkoda objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, która spowodowała bądź spowoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, tj. za którą TUV „TUZ” wypłaciło odszkodowanie równe sumie ubezpieczenia lub za którą jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania równego sumie ubezpieczenia (tzw. konsumpcja sumy ubezpieczenia) oraz
 - 2) nie zaistniała szkoda całkowita, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 5 niniejszego Aneksu, objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, za którą TUV „TUZ” wypłaciło odszkodowanie lub za którą jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania;
 - 3) w ubezpieczeniu osobowym nie zaistniała szkoda objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, która spowodowała bądź spowoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia lub nie nastąpił zgon Ubezpieczonego skutkujący wypłatą określonego świadczenia.
3. W przypadku zaistnienia szkody, za którą TUV „TUZ” zobowiązane jest lub może być zobowiązane do wypłaty odszkodowania, składka za niewykorzystany okres odpowiedzialności podlega zwrotowi po zamknięciu procesu (postępowania) likwidacyjnego i pisemnego doręczenia stanowiska w danej szkodzi, o ile zachodzą warunki określone w ust. 2.
4. Należną do zwrotu składkę oblicza się za nie wykorzystany okres odpowiedzialności ubezpieczeniowej proporcjonalnie do pozostałej sumy ubezpieczenia, stanowiącej różnicę między sumą ubezpieczenia a wypłaconym odszkodowaniem/świadczeniem, o ile zachodzą warunki określone w ust. 2. Każdy rozpoczęty dzień liczy się jako wykorzystany.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 10

1. TUV „TUZ” nie odpowiada za szkody, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie (świadczenie) się nie należy, chyba że OWU doręczone Ubezpieczającemu stanowią inaczej lub zapłata odszkodowania (świadczenia) odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
2. TUV „TUZ” nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Pozostałe wyłączenia odpowiedzialności TUV „TUZ” określone w OWU doręczonych Ubezpieczającemu pozostają bez zmian (pozostają w mocy).

Roszczenia regresowe**§ 11**

1. Z chwilą wypłaty odszkodowania roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na TUW „TUZ” do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli TUW „TUZ” pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń.
2. Nie przechodzą na TUW „TUZ” roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. TUW „TUZ” może odmówić przyznania odszkodowania/świadczenia lub je odpowiednio ograniczyć, jeżeli Ubezpieczający bez zgody TUW „TUZ” rzekł się roszczeń w stosunku do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub w inny sposób uniemożliwił TUW „TUZ” dochodzenie roszczeń regresowych. Jeżeli zrzeczenie się roszczeń lub uniemożliwienie TUW „TUZ” dochodzenia roszczeń regresowych zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania/świadczenia, TUW „TUZ” przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczającego zwrotu całości lub odpowiedniej części wypłaconego odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi, naliczonymi od dnia wypłaty odszkodowania.

Postanowienia końcowe**§ 12**

1. Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” nr U/50/2007 z dnia 18 lipca 2007 roku.
2. Niniejszy Aneks wchodzi w życie z dniem 10 sierpnia 2007 roku i ma zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od tej daty.

Postanowienia ogólne
§ 1

1. Niniejszym Aneksiem wprowadza się do ogólnych warunków ubezpieczenia zasady składania i rozpatrywania reklamacji oraz skarg przez TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych (zwane dalej TUZ TUW) składanych przez Klientów TUZ TUW.
2. Ilekroć w niniejszym Aneksie jest mowa o:
 - 1) **Kliencie** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną lub osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której obowiązujące przepisy przyznają zdolność prawną, która korzysta lub korzystała lub zamierza skorzystać z usług świadczonych przez TUZ TUW.
 - 2) **Reklamacji** – należy przez to rozumieć wystąpienie skierowane do TUZ TUW przez jego Klienta, będącego osobą fizyczną (ubezpieczającego, ubezpieczonego, uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia), w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUZ TUW.
 - 3) **Skardze** – należy przez to rozumieć wystąpienie skierowane przez Klienta, z wyłączeniem spraw objętych zakresem podmiotowym i przedmiotowym zarezerwowanym dla reklamacji, dotyczące zaniedbań, uchybień czy też nienależytego wykonania obowiązków przez jednostki organizacyjne TUZ TUW, pracowników TUZ TUW lub agentów ubezpieczeniowych, z którymi współpracuje TUZ TUW.

Miejsce składania reklamacji i skarg
§ 2

Reklamacja albo skarga może być złożona w każdej jednostce organizacyjnej TUZ TUW obsługującej Klienta.

Formy składania reklamacji i skarg
§ 3

1. Klienci mogą złożyć reklamację albo skargę w następujących formach:
 - 1) pisemnej:
 - a) osobiście w jednostce organizacyjnej TUZ TUW zajmującej się obsługą Klienta albo
 - b) przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres siedziby TUZ TUW (Centrali) lub każdej jednostki terenowej TUZ TUW;
 - 2) ustnie:
 - a) telefonicznie na numer (+48) 22 441 57 57 albo
 - b) osobiście do protokołu podczas wizyty Klienta w jednostce organizacyjnej TUZ TUW zajmującej się obsługą Klienta;
 - 3) pocztą elektroniczną na adres reklamacje@tuz.pl.
2. Wykaz wszystkich jednostek organizacyjnych (Centrali oraz jednostek terenowych TUZ TUW) wraz z danymi kontaktowymi dostępny jest na stronie internetowej: www.tuz.pl.

Zasady składania reklamacji i skarg
§ 4

1. Złożenie reklamacji albo skargi niezwłocznie po powzięciu przez Klienta zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez TUZ TUW może ułatwić i przyspieszyć jej rzetelne rozpatrzenie, chyba, że okoliczność ta nie ma wpływu na sposób procedowania z reklamacją albo skargą.
2. W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrywania reklamacji albo skargi, reklamacja albo skarga powinna zawierać w szczególności:
 - 1) imię i nazwisko (nazwa) Klienta,

- 2) adres zamieszkania (siedziby) Klienta lub adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowego,
- 3) numer polisy lub numer szkody lub numer sprawy jeżeli taki został nadany.

Sposób potwierdzenia wpływu reklamacji i skargi
§ 5

Na żądanie Klienta TUZ TUW potwierdza fakt otrzymania reklamacji albo skargi w formie pisemnej lub w inny sposób uzgodniony z Klientem.

Termin rozpatrzenia reklamacji i skarg
§ 6

1. Odpowiedź na reklamację albo skargę, powinna być udzielona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji albo skargi. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
2. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji albo skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 1, TUZ TUW powinien przekazać Klientowi, który wystąpił z reklamacją albo skargą, informację w której:
 - 1) wyjaśni przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji albo skargi i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji i skarg
§ 7

1. Odpowiedź na reklamację albo skargę wniesioną przez Klienta powinna być udzielona w formie pisemnej (w postaci papierowej) lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
2. Odpowiedź udzielona w formie pisemnej powinna być wysłana przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres wskazany przez Klienta.
3. Na wyłączny wniosek Klienta odpowiedź może być dostarczona pocztą elektroniczną.

Informacje dodatkowe
§ 8

1. TUZ TUW podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. W przypadku nieuwzględnienia roszczeń wynikających z reklamacji albo skargi Klient ma możliwość:
 - 1) wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego lub w przypadku Klientów będących konsumentami także możliwość zwrócenia się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumenta,
 - 2) wystąpienia z powództwem przeciwko TUZ TUW do sądu miejscowo właściwego do rozpoznania sprawy.

Postanowienia końcowe
§ 9

1. Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ TUW nr U/85/2015 z dnia 30 października 2015 r.
2. Niniejszy Aneks wchodzi w życie z dniem podjęcia Uchwały.

Aneks nr 4

do Ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przyjętych uchwałą Rady Nadzorczej TUW „TUZ” z dnia 6 czerwca 2006 r., Aneksu nr 1 zatwierdzonego Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” Nr U/50/2007 z dnia 18 lipca 2007 r. oraz Aneksu nr 2 zatwierdzonego Uchwałą Zarządu TUZ TUW Nr U/85/2015 z dnia 30 października 2015 r.

§ 1

1. Niniejszy Aneks zostaje wprowadzony w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
2. Do ogólnych warunków ubezpieczenia, zwanych dalej OWU, wprowadza się dodatkowe postanowienia określone w § 2 niniejszego Aneksu.
3. Zapisy niniejszego Aneksu mają pierwszeństwo stosowania przed postanowieniami OWU.

§ 2**1. Postanowienia ogólne**

- 1) Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
- 2) Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
- 3) Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie.
- 4) Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie, lub w inny uzgodniony przez strony umowy sposób.
- 5) W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek Ubezpieczający powinien umożliwić Ubezpieczonemu zapoznanie się z informacjami wynikającymi z umowy ubezpieczenia dotyczącymi przesłanek wypłaty odszkodowania i innych świadczeń oraz ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności TUZ TUW uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.

2. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia

- 1) Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy TUZ TUW nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
- 2) Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, Ubezpieczający będący konsumentem może odstąpić od umowy ubezpieczenia bez podania przyczyny, składając oświadczenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość, jeżeli jest to

termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane.

3. Wypłata odszkodowania

- 1) TUZ TUW wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w przeprowadzonym przez siebie postępowaniu, o którym mowa w zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
- 2) Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, TUZ TUW informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia losowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności TUZ TUW lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
- 3) W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia losowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobiercy. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia.
- 4) Jeżeli w terminach określonych w ustawie lub w umowie TUZ TUW nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia na piśmie:
 - a) osobę zgłaszającą roszczenie oraz
 - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie- o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia.
- 5) Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, TUZ TUW informuje o tym na piśmie:
 - a) osobę występującą z roszczeniem oraz
 - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie- wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia. Informacja ta zawiera pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
- 6) TUZ TUW udostępnia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności TUZ TUW lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUZ TUW udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez TUZ TUW.
- 7) Informacje i dokumenty, o których mowa w pkt. 6, TUZ TUW udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.
- 8) Sposób:
 - a) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w pkt. 6,
 - b) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzania udostępnianych zgodnie z pkt. 6 informacji,
 - c) zapewniania możliwości sporządzania kserokopii dokumentów

i potwierdzania ich zgodności z oryginałem zgodnie z pkt. 6

– nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w pkt. 6.

- 9) Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w pkt. 6 nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.
- 10) TUZ TUW przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w pkt. 6, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia.

§ 3

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ TUW Nr U/121/2015 z dnia 29 grudnia 2015 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 1 stycznia 2016 roku.

Aneks nr 5

do Ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przyjętych uchwałą Rady Nadzorczej TUV „TUZ” z dnia 6 czerwca 2006 r.

§ 1

W ogólnych warunkach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, w § 1 po ust. 2 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

- „3. Spór między Klientem a TUV TUV może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem a TUV TUV, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego: adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl.
4. Przez Klienta, o którym mowa w ust. 4, rozumie się:
- 1) konsumenta - osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową,
 - 2) przedsiębiorcę - osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną, o której mowa w art. 331 § 1 kodeksu cywilnego, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową, będącego ubezpieczającym, ubezpieczonym,
 - 3) uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.”

§ 2

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUV TUV nr U/8/2017 z dnia 4 stycznia 2017 r. i ma zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 10.01.2017 r.

Aneks nr 6

do Ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przyjętych uchwałą Rady Nadzorczej TUW „TUZ” z dnia 6 czerwca 2006r.

§ 1

1. W ogólnych warunkach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zwanych dalej OWU, wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyty w OWU skrót „TUW „TUZ” zastępuje się skrótem „TUZ TUW”;
- 2) w § 4 po ust. 12 dodaje się ust. 13 w brzmieniu:
„13. zdarzenie uważa się śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, utratę, uszkodzenie lub zniszczenie mienia.”;
- 3) w § 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Umowa ubezpieczenia nie obejmuje szkód:
 - a) wyrządzonych umyślnie przez osoby objęte ubezpieczeniem; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie się nie należy, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
 - b) powstałych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 4) w § 18:
 - a) uchyla się ust. 5 i 9;
 - b) po ust. 12 dodaje się ust. 13 w brzmieniu:
„13. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności TUZ TUW jeżeli po upływie terminu TUZ TUW wezwało Ubezpieczającego do zapłaty raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.”;
- 5) w § 19 uchyla się ust. 1-3;
- 6) w § 20:
 - a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Ubezpieczający zobowiązany jest informować TUZ TUW o zmianie adresu bądź siedziby.”;
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. TUZ TUW nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem postanowień ust. 1 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.”;
- b) uchyla się ust. 5;
- 7) w § 21 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. TUZ TUW nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem postanowień ust. 1 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.”;
- 8) w § 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust.1, TUZ TUW jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.”;
- 9) w § 29 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. W razie uzyskania informacji o przedmiotach zaginionych lub skradzionych, Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić o tym niezwłocznie policję i TUZ TUW.”;
- 10) w Klauzuli 11 ust. 2b otrzymuje brzmienie:
„b) szkód spowodowanych przez osoby będące w stanie po użyciu alkoholu, stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyku lub innego podobnie działającego środka, o ile miało to wpływ na powstanie szkody.”;
- 11) w Klauzuli 14 ust. 2b otrzymuje brzmienie:
„b) szkód spowodowanych przez osoby będące w stanie po użyciu alkoholu, stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyku lub innego podobnie działającego środka, o ile miało to wpływ na powstanie szkody.”;

2. W Aneksie nr 1 do ogólnych warunków ubezpieczenia zatwierdzonym Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” nr U/50/2007z dnia 18 lipca 2007 roku, w § 8 uchyla się ust. 6.

§ 2

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ TUW nr U/30/2017 z dnia 25 stycznia 2017 r. i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 01.03.2017 r.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Przedsiębiorstwo: TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych

Produkt: Odpowiedzialność cywilna

TUZ
UBEZPIECZENIA

Pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje dotyczące umowy podane są w innych dokumentach - w dokumencie ubezpieczenia (polisie) oraz Ogólnych warunkach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zatwierdzonych Uchwałą Rady Nadzorczej TUW „TUZ” z dnia 6 czerwca 2006 r. wraz z późniejszymi Aneksami, w których znajdują się szczegółowe informacje o zasadach udzielania ochrony ubezpieczeniowej.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie

Jest to ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej skierowane do osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej.

Grupy ubezpieczenia: 13 II działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

- ✓ Odpowiedzialność cywilna osób objętych ubezpieczeniem za szkodę w mieniu lub na osobie wyrządzoną osobom trzecim w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej określonej rodzajowo w umowie ubezpieczenia lub posiadanym mieniem
- ✓ Zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o:
 - Klauzula 001 OC za szkody wyrządzone pomiędzy osobami objętymi tą samą umową ubezpieczenia
 - Klauzula 002 OC za szkody w mieniu, z którego osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu
 - Klauzula 003 OC za szkody wyrządzone pracownikom
 - Klauzula 004a OC za szkody w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego
 - Klauzula 004b OC za szkody w pojazdach znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego
 - Klauzula 005 OC za szkody po wprowadzeniu rzeczy do obrotu lub przekazaniu wykonanej pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy
 - Klauzula 006 OC za szkody w rzeczach ruchomych stanowiących przedmiot obróbki, naprawy lub innych czynności w ramach usług wykonywanych przez osoby objęte ubezpieczeniem
 - Klauzula 007 OC za szkody wyrządzone w środkach transportu podczas prac ładunkowych
 - Klauzula 008 włączenie szkód poniesionych przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez Ubezpieczającego komponentów lub części składowych, powstałe wskutek ich zmieszania lub połączenia z rzeczami pochodzącymi od poszkodowanego
 - Klauzula 009 włączenie szkód poniesionych przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości dostarczonych przez osoby objęte ubezpieczeniem produktów poddanych dalszej obróbce przez poszkodowanego, bez ich mieszanina lub łączenia z produktami pochodzącymi od poszkodowanego
 - Klauzula 010 Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez osoby objęte ubezpieczeniem
 - Klauzula 011 OC za szkody wyrządzone przez pojazdy niepodlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu OC
 - Klauzula 012 OC za szkody wyrządzone w podziemnych instalacjach
 - Klauzula 013 OC za szkody wyrządzone przez podwykonawców
 - Klauzula 014 OC za szkody w mieniu wynikające z przeprowadzania jazd próbnych
 - Klauzula 015 OC osób prowadzących hotele i podobne zakłady

- ✓ **Suma Ubezpieczenia**
W umowie ubezpieczenia ustala się ogólną sumę gwarancyjną, która stanowi górną granicę odpowiedzialności TUZ TUW

Dla poszczególnych ryzyk określonych w klauzulach oraz postanowieniach dodatkowych można w umowie określić indywidualne limity w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej (sublimity)

Po wypłacie odszkodowania ogólną sumę gwarancyjną zmniejsza się o kwotę wypłaconego odszkodowania

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Co należy do obowiązków ubezpieczonego?

Obowiązki Ubezpieczającego Obowiązki na początku umowy

- opłacenia składki lub raty składki ubezpieczeniowej, jeżeli w umowie ubezpieczenia wskazano późniejszy termin płatności składki lub jej pierwszej raty, niż początek ochrony ubezpieczeniowej

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego (jeżeli wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rzecz)

Obowiązki w czasie trwania umowy

- zgłaszania zmian okoliczności, o których Ubezpieczający informował TUZ TUW przed zawarciem umowy ubezpieczenia, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości
- zgłaszania zmiany adresu lub siedziby
- opłacenia składki lub raty składki ubezpieczeniowej, jeżeli termin jej zapłaty przypadał w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej

Obowiązki w przypadku zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem

- użyć dostępnych mu środków w celu zmniejszenia szkody.
- niezwłocznie po powstaniu szkody lub uzyskaniu o niej wiadomości zawiadomić TUZ TUW o szkodzie
- podjąć aktywną współpracę z TUZ TUW w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności powstania szkody i ustalenia jej rozmiaru
- stosować się do zaleceń TUZ TUW udzielając mu informacji i niezbędnych pełnomocnictw
- Ubezpieczający obowiązany jest zabezpieczyć prawa regresowe, a także udzielić TUZ TUW wszelkiej pomocy dostarczając informacji oraz innych dokumentów niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody:

- ✗ objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych
- ✗ objęte ubezpieczeniem z tytułu wykonywania określonego zawodu
- ✗ wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu lub spedycji tzw. OC przewoźnika lub OC spedytora
- ✗ wyrządzone w związku z czynnościami życia prywatnego
- ✗ Ubezpieczenie nie pokrywa grzywien i kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym również o charakterze karnym (exemplary and punitive damages) oraz o charakterze środków karnych takich jak przepadek, obowiązek naprawienia szkody, nawiązka, świadczenie pieniężne

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

TUZ TUW nie odpowiada m.in. za szkody:

- ! wyrządzonych umyślnie przez osoby objęte ubezpieczeniem; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie się nie należy, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności
- ! polegające na wystąpieniu czystych strat finansowych
- ! pojazdach mechanicznych stanowiących własność pracowników i innych osób zatrudnionych przez Ubezpieczającego
- ! wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń
- ! wynikłe z przeprowadzenia imprez masowych
- ! wyrządzone w środowisku naturalnym przez jego zanieczyszczenie, a w szczególności w drzewostanie lasów i parków oraz za szkody polegające na zanieczyszczeniu powietrza, gleby, wód i wytruwaniu ryb lub wyrządzone przez nieprzetworzone produkty rolne, leśnie lub hodowlane albo zwierzęta łowne
- ! produkcie wprowadzonym do obrotu
- ! w przedmiocie pracy albo usługi wykonanej przez osoby objęte ubezpieczeniem
- ! pokrywane na podstawie gwarancji lub rękojmi za wady
- ! wyrządzone przez rzeczy przeznaczone do użytku w lotnictwie lub zastosowania na statkach powietrznych

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Tryb płatności składki

Składka może być rozłożona na raty

Za zapłatę składki lub raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej od wynikającej z umowy ubezpieczenia

Terminy płatności:

Zapłaty składki lub jej pierwszej raty Ubezpieczający dokonuje w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia chyba, że umówiono się inaczej

Termin zapłaty składki lub w przypadku rozłożenia składki na raty pierwszej i kolejnych rat oraz ich wysokość określa się w dokumencie ubezpieczenia (polisie)

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Początek i koniec okresu ubezpieczenia określa się w dokumencie ubezpieczenia (polisie).

Odpowiedzialność TUZ TUW rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia i zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem okoliczności wskazanych w poniższym zdaniu

Jeżeli w polisie określono późniejszy termin zapłaty składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność TUZ TUW rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia

Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:

- z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia
- z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia
- w terminie 14 dni od otrzymania od drugiej strony żądania zmiany wysokości składki na skutek ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody
- z dniem wypowiedzenia przez TUZ TUW umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym lub z upływem okresu, za który przypadła niezapłacona składka lub jej pierwsza rata
- z upływem 7 dni, licząc od daty otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłacenia zaległej raty składki
- dniem zakończenia lub przejęcia przez inny podmiot działalności lub mienia którego ubezpieczenie dotyczy
- z chwilą wyczerpania się sumy gwarancyjnej

Jak rozwiązać umowę?

Składając pisemne oświadczenie woli na adres siedziby TUZ TUW lub u agenta ubezpieczeniowego działającego w imieniu TUZ TUW

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia na wniosek Ubezpieczającego może nastąpić w przypadkach:

- wypowiedzenia umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w terminie 14 dni od otrzymania od drugiej strony żądania zmiany wysokości składki na skutek ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody
- odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni (a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni) od dnia zawarcia umowy, jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, a jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia TUZ TUW nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie